Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
СМЕТНА ПАЛАТА

РЕШЕНИЕ № 41 – ДПК

Днес, 15.07.2026 г., в град София, Сметната палата на Република България, в състав:

Председател: Димитър Главчев
Заместник-председател: Маргарита Николова
Заместник-председател: Силвия Кърдрева
Член: Даниела Въткова-Милушева
Член: Мария Илиева

УСТАНОВИ:

Постъпило е становище от дирекция „Превенция на корупцията“ относно проект на Решение на Министерския съвет за съгласуване на проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс (ЗИД на НК) с вх. № 04-05-35/02.07.2026 г. по описа на Сметната палата без предложения по отношение на корупционния риск.

Законопроектът предлага нарушенията на ограничителните мерки на ЕС, както и тяхното заобикаляне, да станат тежки престъпления, които освен с лишаване от свобода да се наказват и със сериозни глоби, както и с възможност за лишаване от права.

С промените в НК в националното законодателство изцяло се транспонират изискванията на Директива (ЕС) 2024/1226 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно определянето на престъпленията и санкциите при нарушаване на ограничителните мерки на Съюза, и за изменение на Директива (ЕС) 2018/1673 (Директивата). Срокът за въвеждането ѝ е изтекъл на 20 май 2025 г. и срещу България от Европейската комисия е образувана процедура за нарушение.

Законодателните промени предвиждат създаване на нова глава в НК „Престъпления против ограничителните мерки на Европейския съюз“. Сред включените в нея нови престъпления са:

- нарушения на мерките, свързани със замразяване на финансови средства или икономически ресурси;
- нарушения на ограниченията за допускане на определени лица на територията на държава членка (забрани за пътуване);
- нарушенията на забрана за или ограничаване на сключването или продължаването на сделки под каквато и да било форма (договори за обществени поръчки и концесии и др.);
- нарушенията на забрани за предоставянето на финансови услуги или извършването на финансови дейности (като финансиране и предоставяне на финансова помощ, предоставяне на инвестиции и инвестиционни услуги, приемане на депозити и др.);
- предоставянето на услуги, различни от финансови услуги (правни консултации, доверително управление, счетоводство, одит и др.) и др.

С допълненията се криминализира и заобикалянето на ограничителните мерки на ЕС. Пример за подобно поведение е практиката попадналите под санкциите хора или фирми да прехвърлят на други притежавани от тях средства или икономически ресурси.

В съответствие с възможността, дадена от Директивата, се въвежда праг от 10 000 евро, като нарушения на ограниченията, свързани с финансови средства, икономически ресурси, стоки, сделки и др. под тази стойност не съставляват престъпления.

Няма да е престъпление също и предоставянето на хуманитарна помощ на нуждаещи се в съответствие с принципите на безпристрастност, хуманност, неутралност и

независимост. Под ударите на закона няма да попадат и адвокатите, които защитават или представляват клиенти в процесуални производства (наказателни, граждански, административни), включително и при предоставяне на правна информация за образуване или избягване на такова производство.

При анализа на законопроекта не се установиха предпоставки, генериращи корупционен риск.

След обсъждане на становището, на основание чл. 15, ал. 1, т. 1, чл. 46, т. 2, предл. първо и чл. 48, ал. 1, т. 7, предл. първо от Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, във връзка с § 3, ал. 4, и § 16, т. 4, б. „б“ и т. 14 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, Сметната палата,

РЕШИ:

СЪГЛАСУВА проекта на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс с изх. № 04-00-19/02.07.2026 г. по описа на Министерство на правосъдието без предложения относно наличието на корупционен риск.

СМЕТНА ПАЛАТА:

Председател: ……п…… /Димитър Главчев/

Заместник-председател: ……п…… /Маргарита Николова/

Заместник-председател:: …….……п……./Силвия Кърдева/

Член: ……п…….. /Даниела Вътkова-Милушева/

Член: ……п…..……..……..... /Мария Илиева/